

**ZARZĄDZENIE NR 75/2024
STAROSTY SUWAŁSKIEGO**

z dnia 24 grudnia 2024 r.

w sprawie ustalenia procedury przyjmowania zgłoszeń zewnętrznych oraz podejmowania działań następczych w Starostwie Powiatowym w Suwałkach

Na podstawie art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 107) w związku z art. 33 ustawy z dnia 14 czerwca 2024 r. o ochronie sygnalistów (Dz. U. z 2024 r. poz. 928) zarządza się, co następuje:

§ 1. Wprowadza się w Starostwie Powiatowym w Suwałkach procedurę zgłoszeń zewnętrznych oraz podejmowania działań następczych zwaną dalej „procedurą zgłoszeń zewnętrznych”.

§ 2. Celem niniejszej procedury jest:

- 1) stworzenie skutecznego mechanizmu umożliwiającego zgłoszenie naruszeń prawa;
- 2) zapewnienie zgodności działań z obowiązującymi normami i regułami postępowania;
- 3) kształtowanie właściwych postaw poprzez eliminowanie nieetycznych zachowań.

§ 3. System przyjmowania zgłoszeń umożliwia zgłaszanie naruszeń prawa za pośrednictwem specjalnych, łatwo dostępnych kanałów, w sposób zapewniający rzetelne i niezależne rozpoznanie zgłoszenia oraz w sposób zapewniający ochronę sygnalisty przed działaniami o charakterze odwetowym, represyjnym, dyskryminacyjnym lub innym rodzajem niesprawiedliwego traktowania w związku z dokonaniem zgłoszeniem.

§ 4. Sygnalistą jest osoba fizyczna, która zgłasza lub ujawnia publicznie informacje o naruszeniu prawa uzyskane w kontekście związanym z pracą, w tym:

- 1) pracownik;
- 2) pracownik tymczasowy;
- 3) osoba świadcząca pracę na innej podstawie niż stosunek pracy, w tym na podstawie umowy cywilnoprawnej;
- 4) przedsiębiorca;
- 5) prokurent;
- 6) akcjonariusz lub wspólnik;
- 7) członek organu osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej;
- 8) osoba świadcząca pracę pod nadzorem i kierownictwem wykonawcy, podwykonawcy lub dostawcy;
- 9) stażysta;
- 10) praktykant;
- 11) wolontariusz;
- 12) funkcjonariusz w rozumieniu art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i służby Więziennej i ich rodzin;
- 13) żołnierz w rozumieniu art. 2 pkt 39 ustawy z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny.

§ 5. Przedmiotem zgłoszenia zewnętrznego jest naruszenie prawa, czyli działanie lub zaniechanie niezgodne z prawem lub mające na celu obejście prawa w zakresie dziedzin:

- 1) korupcji;
- 2) zamówień publicznych;
- 3) usług, produktów i rynków finansowych;
- 4) przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu;
- 5) bezpieczeństwa produktów i ich zgodności z wymogami;
- 6) bezpieczeństwa transportu;

- 7) ochrony środowiska;
- 8) ochrony radiologicznej i bezpieczeństwa jądowego;
- 9) bezpieczeństwa żywności i pasz;
- 10) zdrowia i dobrostanu zwierząt;
- 11) zdrowia publicznego;
- 12) ochrony konsumentów;
- 13) ochrony prywatności i danych osobowych;
- 14) bezpieczeństwa sieci i systemów teleinformatycznych;
- 15) interesów finansowych Skarbu Państwa RP, jednostki samorządu terytorialnego oraz Unii Europejskiej;
- 16) rynku wewnętrznego Unii Europejskiej, w tym publicznoprawnych zasad konkurencji i pomocy państwa oraz opodatkowania osób prawnych;
- 17) konstytucyjnych wolności i praw człowieka i obywatela – występujące w stosunkach jednostki z organami władzy publicznej i niezwiązane z dziedzinami wskazanymi w pkt 1-16.

§ 6. Przez użyte w niniejszej procedurze pozostałe określenia należy rozumieć:

- 1) **anonim** - zgłoszenie dokonane przez osobę, co do której nie jest możliwa identyfikacja tożsamości;
- 2) **starostwo** - Starostwo Powiatowe w Suwałkach;
- 3) **Starosta** - Starosta Suwalski;
- 4) **działanie odwetowe** - bezpośrednie lub pośrednie działanie lub zaniechanie w kontekście związanym z pracą, które jest spowodowane dokonaniem zgłoszeniem lub ujawnieniem publicznym i które narusza lub może naruszyć prawa sygnalisty lub wyrządza, lub może wyrządzić nieuzasadnioną szkodę sygnaliście, w tym niezasadne inicjowanie postępowań przeciwko sygnaliście;
- 5) **działanie następcze** - działanie podjęte przez upoważnionego pracownika starostwa w celu oceny prawdziwości informacji zawartych w zgłoszeniu oraz w celu przeciwdziałania naruszeniu prawa będącemu przedmiotem zgłoszenia;
- 6) **informacje o naruszeniu prawa** - informacje, w tym uzasadnione podejrzenie dotyczące zaistniałego lub potencjalnego naruszenia prawa, do którego doszło lub prawdopodobnie dojdzie w podmiocie prawnym, w którym sygnalista uczestniczył w procesie rekrutacji lub innych negocjacjach poprzedzających zawarcie umowy, pracuje lub pracował, lub w innym podmiocie prawnym, z którym sygnalista utrzymuje lub utrzymywał kontakt w kontekście związanym z pracą, lub informację dotyczącą próby ukrycia takiego naruszenia prawa;
- 7) **informacje zwrotne** - informacje na temat planowanych lub podjętych działań następczych i powodów takich działań przekazane sygnaliście;
- 8) **kontekst związany z pracą** - przeszłe, obecne lub przyszłe działania związane z wykonywaniem pracy na podstawie stosunku pracy lub innego stosunku prawnego stanowiącego podstawę świadczenia pracy lub usług, lub pełnienia funkcji w podmiocie prawnym, lub pełnienia służby, w ramach których uzyskano informację o naruszeniu prawa oraz istnieje możliwość doświadczenia działań odwetowych;
- 9) **naruszenie prawa** - działanie lub zaniechanie, które jest niezgodne z prawem lub ma na celu obejście prawa;
- 10) **osoba pomagająca w dokonaniu zgłoszenia** - osoba fizyczna, która pomaga sygnaliście w zgłoszeniu lub ujawnieniu publicznym w kontekście związanym z pracą i której pomoc nie powinna zostać ujawniona;
- 11) **osoba, której dotyczy zgłoszenie** - osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, której ustawa przyznaje zdolność prawną, która jest wskazana w zgłoszeniu lub ujawnieniu publicznym jako osoba, która dopuściła się naruszenia prawa lub jako osoba, z którą osoba, która dopuściła się naruszenia prawa, jest powiązana;
- 12) **osoba powiązana z sygnalistą** - osoba fizyczna, która może doświadczyć działań odwetowych, w tym współpracownik lub osoba najbliższa sygnaliście, tj. małżonek, wstępny, zstępny, rodzeństwo, powinowaty w tej samej linii lub stopniu, osoba pozostająca w stosunku przysposobienia oraz jej małżonek, a także osoba pozostająca we wspólnym pożyciu;
- 13) **ujawnienie publiczne** - podanie informacji o naruszeniu prawa do wiadomości publicznej;
- 14) **zgłoszenie zewnętrzne** - przekazanie organowi publicznemu informacji o naruszeniu prawa.

§ 7. 1. Sygnalista może dokonać zgłoszenia zewnętrznego bez uprzedniego zgłoszenia wewnętrznego.

2. Zgłoszenia zewnętrzne przyjmowane są przez Rzecznika Praw Obywatelskich albo organ publiczny.

3. Zgłoszenie może być dokonane wyłącznie, gdy sygnalista ma uzasadnione podstawy sądzić, że informacja będąca przedmiotem zgłoszenia jest prawdziwa w momencie dokonywania zgłoszenia i że stanowi ona informację o naruszeniu prawa. Świadome zgłoszenie naruszenia, które nie miało miejsca rodzi odpowiedzialność karną zgodnie z art. 57 ustawy z dnia 14 czerwca 2024 o ochronie sygnalistów.

4. Niezależnie od skutków prawnokarnych opisanych powyżej, sygnalista świadomie dokonujący zgłoszenia naruszenia, które nie miało miejsca, może podlegać odpowiedzialności odszkodowawczej lub dyscyplinarnej w związku z fałszywym zgłoszeniem.

§ 8. 1. Zgłoszenia zewnętrzne do starostwa mogą być dokonywane wyłącznie w formie pisemnej poprzez następujące kanały zgłoszeń:

- 1) w formie listowej na adres: Starostwo Powiatowe w Suwałkach, ul. Świerkowa 60, 16 - 400 Suwałki z dopiskiem na kopercie: "Zgłoszenie naruszenia prawa - nie otwierać przez osoby nieupoważnione". W przypadku nie umieszczenia na kopercie powyższego zapisu, nie zostanie zachowana poufność zgłaszającego;
- 2) poprzez e-mail dedykowany zgłoszeniom na adres sygnalista@powiat.suwalski.pl.

2. Wskazane kanały komunikacji zapewniają poufność i integralność danych, w tym ich zabezpieczenie przed dostępem osób nieupoważnionych.

§ 9. 1. Zgłoszenie zewnętrzne powinno zawierać w szczególności:

- 1) dane sygnalisty, tj. imię, nazwisko, adres korespondencyjny lub adres poczty elektronicznej;
- 2) datę i miejsce sporządzenia;
- 3) dane osób, które dopuściły się naruszenia prawa, tj. imię, nazwisko, stanowisko;
- 4) opis nieprawidłowości oraz ich daty.

2. Zgłoszenie dodatkowo może zostać udokumentowane zebranych dowodami i wykazem świadków.

3. Wzór formularza zgłoszenia zewnętrznego stanowi załącznik nr 1 do procedury.

4. Świadome przekazywanie informacji nieprawdziwych jest niedopuszczalne. Zgłoszenie uznane za nierzetelne, złośliwe lub złożone w złej wierze, w szczególności stanowiące świadome i celowe pomówienie będzie pozostawione bez dalszego biegu.

5. Informacje o naruszeniach prawa zgłoszone anonimowo są rejestrowane w rejestrze zgłoszeń zewnętrznych i pozostają bez rozpatrzenia.

§ 10. 1. Starostwo zapewnia poufność zgłoszenia oraz danych w nim zawartych.

2. Zgłoszenia zewnętrzne traktowane są z należytą powagą i starannością.

3. Proces przyjmowania, selekcji i weryfikowania zgłoszeń jest oparty o zasadę poufności, przejrzystości, bezstronności i obiektywizmu.

4. Zgłoszenia zewnętrzne są rozpatrywane bez zbędnej zwłoki, przy czym przez rozpatrzenie należy rozumieć w szczególności weryfikację i podjęcie działań następczych w sprawie.

§ 11. 1. Osobami upoważnionymi przez Starostę Suwalskiego do przyjmowania zgłoszeń zewnętrznych są:

- 1) Szymon Grzędziński - inspektor w Starostwie Powiatowym w Suwałkach;
- 2) Cezary Zwoliński - Sekretarz Powiatu.

§ 12. 1. Pracownik przyjmuje zgłoszenie i dokonuje jego wstępnej weryfikacji, czy zgłoszenie:

- 1) dotyczy informacji o naruszeniu prawa;
- 2) dotyczy naruszeń prawa w dziedzinie należącej do zakresu działania tego organu.

2. W przypadku, gdy zgłoszenie dotyczy naruszeń prawa w dziedzinie nienależącej do zakresu działania organu, zgłoszenie zewnętrzne przekazuje się niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 14 dni od dokonania zgłoszenia, a w uzasadnionych przypadkach – nie później niż w terminie 30 dni, do organu właściwego do podjęcia działań następczych oraz informuje o tym sygnalistę.

3. W przypadku, gdy zgłoszenie dotyczy naruszeń prawa w dziedzinie należącej do organu osoba przyjmująca zgłoszenie zewnętrzne niezwłocznie powiadamia Starostę o wpłynięciu zgłoszenia oraz w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania powiadamia sygnalistę o przyjęciu zgłoszenia, chyba że sygnalista nie podał adresu do kontaktu, na który należy przekazać potwierdzenie. Wzór potwierdzenia przyjęcia zgłoszenia stanowi załącznik nr 2 do niniejszej procedury.

4. Wraz z potwierdzeniem przyjęcia zgłoszenia przekazuje się klauzulę informacyjną dotyczącą przetwarzania danych osobowych, stanowiącą załącznik nr 3 do niniejszej procedury.

5. Osoba przyjmująca zgłoszenie zewnętrzne dokonuje wpisu do Rejestru zgłoszeń, którego wzór stanowi załącznik nr 4 do niniejszej procedury.

6. Odmowa wszczęcia dalszego postępowania następuje, w szczególności gdy:

- 1) w sprawie tego samego naruszenia lub tej samej nieprawidłowości przeprowadzono już postępowanie wyjaśniające, a obecne zgłoszenie nie zawiera żadnych nowych informacji;
- 2) informacje wskazane w zgłoszeniu są niewystarczające do wszczęcia postępowania lub brak jest możliwości nawiązania kontaktu z sygnalistą;
- 3) z treści zgłoszenia jednoznacznie wynika, że zostało ono zgłoszone w złej wierze;
- 4) zgłoszenie nie zawiera informacji o naruszeniu prawa.

§ 13. 1. Starosta wyznacza osoby odpowiedzialne za obsługę zgłoszeń zewnętrznych oraz do podejmowania działań następczych w ramach zespołu ds. obsługi zgłoszeń.

2. Starosta nadaje w formie pisemnej imienne upoważnienia osobom przyjmującym zgłoszenia zewnętrzne, członkom zespołu ds. obsługi zgłoszeń oraz odbiera od nich zobowiązanie do zachowania tajemnicy w zakresie informacji i danych osobowych, które uzyskały w ramach przyjmowania i weryfikacji zgłoszeń zewnętrznych oraz podejmowania działań następczych, także po ustaniu stosunku pracy lub innego stosunku prawnego, w ramach którego wykonywały tę pracę. Wzór upoważnienia stanowi załącznik nr 5 do niniejszej procedury.

3. Na podstawie upoważnienia Starosty członkowie zespołu ds. obsługi zgłoszeń biorą udział w wyjaśnieniu okoliczności zdarzeń opisanych w zgłoszeniu zewnętrznym. W tym celu mogą zwrócić się do zgłaszającego o przekazanie dodatkowych wyjaśnień/informacji/dokumentów.

§ 14. 1. Upoważnieni członkowie zespołu ds. obsługi zgłoszeń w ramach prowadzonych działań następczych mogą w szczególności żądać:

- 1) dostępu do dokumentów i danych jednostki;
- 2) dostępu do przetworzonych i nieprzetworzonych informacji od poszczególnych jednostek;
- 3) ustnych i pisemnych wyjaśnień od pracowników i zleceniobiorców jednostki;
- 4) dostępu do pomieszczeń jednostki w celu dokonania wizji lokalnej lub przeszukania i zabezpieczenia dowodów.

2. Każdy pracownik ma obowiązek współdziałać przy wyjaśnianiu okoliczności ewentualnych naruszeń w celu ich zapobiegania oraz wyjaśniania okoliczności, w jakich mogłoby do nich dojść lub doszło, tak aby można im było zapobiec w przyszłości.

§ 15. 1. Członkowie zespołu ds. obsługi zgłoszeń dokonują wnikliwej analizy obowiązujących procedur i dokumentów w zakresie obszaru, którego dotyczy zgłoszenie, w celu merytorycznego przygotowania do oceny postępowania wobec osoby, której zarzuca się dokonanie naruszenia.

2. Jeżeli w zgłoszeniu zewnętrznym zostali wskazani przez sygnalistę świadkowie lub osoby mające wiedzę co do wystąpienia naruszenia, wyznaczona osoba wchodząca w skład zespołu przeprowadza rozmowy wyjaśniające.

3. W toku postępowania z istotnych czynności dowodowych sporządza się protokoły i notatki.

§ 16. W wyniku przeprowadzonych działań następczych zgłoszenie może być uznane za:

- 1) zasadne;
- 2) bezzasadne – w takim przypadku zostaje oddalone.

§ 17. 1. Z przeprowadzonych działań następczych sporządza się protokół obejmujący:

- 1) opis ustalonego stanu faktycznego, w tym ustalone nieprawidłowości i ich przyczyny;
- 2) zakres i skutki nieprawidłowości;

3) rekomendację dalszych działań, w tym propozycję środków, jakie powinny być zastosowane w wyniku stwierdzonego naruszenia.

2. Protokół przedkłada się niezwłocznie Staroście.

§ 18. Starosta określa dalsze działania mające zapobiec naruszeniom prawa i osoby odpowiedzialne za ich realizację.

§ 19. 1. Dokumentację zgłoszeń zewnętrznych przechowywana jest w formie trwałej i możliwej do wyszukania, przy uwzględnieniu zasad ochrony danych i bezpieczeństwa informacji.

2. Dane osobowe oraz pozostałe informacje w rejestrze zgłoszeń zewnętrznych są przechowywane przez okres 3 lat po zakończeniu roku kalendarzowego, w którym zakończono działania następcze lub po zakończeniu postępowań zainicjowanych tymi działaniami.

§ 20. O sposobie rozpatrzenia zgłoszenia zewnętrznego informacja zwrotna jest przekazywana sygnaliście w terminie nieprzekraczającym 3 miesięcy od dnia potwierdzenia przyjęcia zgłoszenia, chyba że sygnalista nie podał adresu do kontaktu, na który należy przekazać informację zwrotną.

§ 21. 1. Sygnalista podlega ochronie w zakresie danych osobowych (poufność i anonimowość danych) i w zakresie działań odwetowych od momentu dokonania zgłoszenia lub ujawnienia publicznego.

2. Warunkiem objęcia ochroną jest działanie w dobrej wierze, tj. posiadanie uzasadnionych podstaw, by sądzić, że informacja będąca przedmiotem zgłoszenia lub ujawnienia publicznego jest prawdziwa w momencie dokonywania zgłoszenia lub ujawnienia publicznego i że stanowi informację o naruszeniu prawa.

3. Sygnalista podlega ochronie wyłącznie w zakresie dokonanych zgłoszeń.

4. Przepisy ust. 1-3 stosuje się odpowiednio do osoby pomagającej w dokonaniu zgłoszenia oraz osoby powiązanej z sygnalistą.

§ 22. 1. Starosta zapewnia sygnaliście ochronę przed możliwymi działaniami odwetowymi, a także przed próbą lub groźbą ich zastosowania.

2. Zapewniając ochronę, o której mowa w ust. 1 organ publiczny w szczególności podejmuje działania gwarantujące poszanowanie zasady poufności i anonimowości danych, ochronę tożsamości na każdym etapie prowadzenia działań następczych, jak i po ich zakończeniu.

3. Działania, o których mowa w ust. 2 obejmują przede wszystkim:

1) ograniczenie dostępu do informacji wyłącznie dla osób posiadających pisemne upoważnienie;

2) zapewnienie poufności tożsamości sygnaliście oraz osobie wskazanej w zgłoszeniu.

4. Na żądanie sygnalisty organ publiczny wydaje nie później niż w terminie miesiąca od otrzymania żądania zaświadczenie, w którym potwierdza, że sygnalista podlega ochronie określonej w ust. 1.

§ 23. 1. Sygnalistę należy każdorazowo informować o okolicznościach, w których ujawnienie jego tożsamości stanie się konieczne w razie postępowania sądowego, przygotowawczego i sądowoadministracyjnego.

§ 24. Przepisy niniejszej procedury podlegają przeglądowi nie rzadziej niż raz na trzy lata.

§ 25. W sprawach nieuregulowanych niniejszą procedurą zastosowanie mają odpowiednie przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 2024 r. o ochronie sygnalistów, Kodeksu pracy, Kodeksu karnego oraz Ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych - Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1) – RODO.

§ 26. Wykonanie zarządzenia powierza się Sekretarzowi Powiatu.

§ 27. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 25 grudnia 2024 r.

Starosta

Witold Kowalewski